

VYŇATEK Z CESTOPISU.

Pan J. E. Zárobek, předseda Národní Tiskárny v Chicagu, píše v orgánu Česko-Slovenské Jednoty o své cestě do Čech. My jsme jej požádali, aby, uzná-li za dobré a dostane-li se mu času, napsal něco do Pokroku Západu, a patrně, aby nám aspoň částečně vyhověl, zaslal nám otisky svého cestopisu, zdali by se nám něco z toho hodilo. My uznali jsme za dobré uveřejnění následujícího stať, kde píše o svém účastenství na sokolském sjezdu v Brně a návratě v lázních Luhačovicích:

Koncem měsíce června konal se v Brně, jak známo, velký sokolský slet, který měl posilnit české hnutí v hlavním městě sesterské Moravy, což se též v větší části podařilo. Se všech stran sjeli se sem Sokolové a jich přátelé. Hanači a Hanačky v jejich národním malebném kroji velice přispěli k sletu a ač tento neměl tak velikých rozměrů jako slet pražský před dvěma lety, přece jen co se významu týče a nadšení lidí, nezůstane daleko za ním. Brno, jak známo, má německou správu, ač ve skutečnosti má českou většinu a sčítání napočteno pouze jedna třetina Čechů oproti dvěma třetinám Němců. To nutno přičísti té okolnosti, že brněnští Češi se teprve nyní opírají probouzení. Mají oni v Brně pouze šest českých škol, které byly teprve nedávno po velikých bojích otevřeny; naproti tomu mají Němci přes dvacet německých škol. Většina českých dětí nucena jest dosud choditi do německých škol a dle toho také do české citění vypadá. Byl jsem svědkem toho, jak hloučky německých výrostků předpádávaly jednotlivé Sokoly neb hosty se sletovými odznaky na kabátek, křičíce na ně "Heil" a "Fuj!" a jiné méně ušlechtilé výrazy. Ba i do konce do krve je zbilil a když pak četnictvo je rozešlo, tu jeden z výrostků těch křičel na ostatní úplně po česku: "Chlapi, pojdte tamhle nahoru, tam nás četníci honit nebudou, tam jsou policajti." Policie brněnská jest totiž úplně německá. O sletových událostech se každý zajisté dočetl ve veřejných neb odborných časopisech. Z amerických hostů byli jsme tam pouze dva, já a p. Bernard, později měl se dostavit dr. Breuer s chotí, jež však jsme nespatriili. Slavnosti sletové měly trvati dva dny a síce v neděli a pondělí. Sokolský průvod vyšel ve 2 hodiny odpoledne od České Besedy a ubíral se brněnskými ulicemi za ohromné vřavy brněnských i importovaných buršáků, kteří byli uzavřeni silným kordonem četníků, zvláště před německým domem, kolem něhož se průvod ubírali musel. Průvod byl imponantní a pozdravován byl od českého obyvatelstva tím nadšeněji, čím více Němci vyhrožovali a zuřili a ubíral se do Králova Pole, které jest úplně českým předměstím a kde se nalézalo sletišť. Nežli průvod došel na místo, bylo sletišť již obsazeno; počítá se, že při zahájení prostných bylo na místě 100,000 lidí. Číslo první bylo prostné Sokolek. Každý s napjetím upíral zraky své k východní bráně a když se první řady objevily, tu každý jako byl elektrizován — lid nevyhézal pak z nadšení. Po odchodu Sokolek nastala delší přestávka a obecenstvo počínalo býti netrpělivé. Na jednou roznesla se zpráva, že následník trůnu byl zastrelen, čemuž však se nevěřilo a považovalo se spíše za jakýsi úskok Němců, již předem slibovali, že slavnost překaží za každou cenu. Teprve, když v blízkých kasárnách vystřelena byla černá vlajka, začal lid chápati holou skutečnost. Přítomní důstojníci se ihned vzdávali, z místodržitelství přišel rozkaz, aby se od dalšího vystupu upustilo, pak ale na domluvu předáků dovoleno, by se ještě prostná Sokolů mohla dočísti. Pa těchto bylo z tribuny oznámeno, že slavnost jest skončena. Připadlo vše jako probuzení ze sna a každý odcházel bolestně jsa rozrušen.

Z Brna jsme podnikli výlet do lázní Luhačovic a na dno Machochy. Největší moravské lázně, Luhačovice, leží na úpatí Karpat v rozkošném údolí. Kol do-

kola rozkládají se lesy, protkané pěšinkami a cestami, jichž síť obnáší mnoho kilometrů. Lázně byly známy již v XVII. století, zvelebyeny byly však teprve v posledních 15 letech. Solných pramenů vyvěrá v Luhačovicích pět: Vincenka, Amandka, Janovka, Aloiska a Otovka; pevných látek obsahují 6.87 až 10.74 promille. Léčí se jimi s velkým úspěchem nemoci žaludeční, střevní a jater. Od loňska užívá se s úspěchem nově zachyceného pramene sirového, který obsahuje i arsen. Kromě toho jsou v Luhačovicích též lázně slatinné, jediné dosud české na Moravě, a rozumí se, že Luhačovice jsou též nejmoderněji zařízeny pro léčbu vodou, elektrickým proudem, že jsou zde i vzdušné a sluneční lázně a inhalatorium. V sezóně jsou zde dvakrát denně koncerty. Vil a hotelů je v Luhačovicích 90, cizineckých pokojů přes 1000. Pozoruhodnosti Luhačovic jsou:



NÁBŘEŽÍ V OSTENDE V BELGII.

Janův dům na lázeňském náměstí, ústřední lázeňská budova. — Búda, nedaleko 'pražské čtvrti', útulná vinárnička, na níž mají zdravotní lázeňští hosté veselé vzpomínky. Údolní přehrada, která bude příštím rokem dokončena a jiné.

Punkovní jeskyně, jež vede na dno Machochy, jest středem delšího řetězu krápníkových jeskyní. Byla objevena 26. září 1909. Sestoupíme nejprve po točitých schůdkách a z krátké chodby sejdeme náhle do obrovského sálu, vyplněného přímo bohatstvím krápníků. Pohled se sestupně schodíště do vnitra sálu je přímo oslňující. Dóm je 62 m. dlouhý a 25 m. široký. U vchodu visí dlouhý krápník, o něco dále dva mohutné sloupce, z nichž jeden je jasné bílý. Strop poset je nekonečným množstvím krápníků a "záclonek." Kráčíme-li po levé straně, přijdeme nejprve k rozkošné galerii, utvořené odloupnutými se deskou vápence. O něco dále je "dešťník" a "brilant," po pravé straně dómu pozorujeme vysoké komíny. Ze zadního dómu dlouhým tunelem blízké se ke dnu Machochy. Modravé šero ohlašuje východ z podzemí na dno závratné, 139 metrů hluboké propasti. Ocitáme se na malé terase a překvapení pohlízneme na vysoké skály a srázy, tyčící se k obloze. Neco níže pod námi šumí říčka Punkva, přetékající z Horního jezírka do Dolního. Překročíme ji můstkem a vystoupíme na druhou terasu u Pekelného jenu, 90 m. vysoké a 59 m. široké jeskyně. Rozhled odtud po dně Machochy a pohled vzhůru je nezapomenutelný. Při pohledu na vysoké skály nelze se ubrániti pocitům úzkosti a člověku zde osaměle dlehnou zdá se, že každou chvíli musí se státi cosi tajemného, nadmyslného.

Z Moravěny opětným cílem byly Čechy. Z různých výletů po Čechách nejvíce se mi zamlouvalo Turnovsko v tak zvaném

"českém ráji," Hrubá Skála, lázně Sedmihorky, Riegrova stezka, kolem Jizery a jiné partie poskytl tolik přírodní krásy, jakých jest málo v Evropě. V Sedmihorkách jsem se setkal náhodou se slečnou Hákovou z Chicaga, dále se spisovatelem Kofenským, známým cestovatelem kolem světa, který milerád vzpomínal na zažité okamžiky za jeho pobytu v Chicagu, jmenovitě u pp. Pitteho, Fučíka a jiných.

PŘÍSTĚHOVALECTVO ZA R. 1914.

Za účetní rok končící 30. června 1914 přibýlo do Spojených Států 1,218,480 přistěhovalců, což jest více, nežli sem až dosud přibýlo za kterýkoliv účetní rok s jedinou výjimkou roku 1907, kdy zdejší prosperita byla na vrcholu, a kdy sem přibýlo 1,285,349 přistěhovalců. Z počátku se zdálo, že účetní rok 1914 daleko předčí nade všechny dosavadní, ale silný proud přistěhovalců potrvál jenom do nového roku 1914, a od té doby klesnul. V je-

hovalců, což, všeobecně vzato, jeví se asi stejný poměr jako vůbec v posledním desetiletí. Srovnáme-li počet přistěhovalců jednotlivých národností za posledních jedenácte let, 1904 až 1914 včetně, shledáváme tento pořad podle počtu:

První místo po všech jedenácte let měli Italové. Letos jich přišlo 296,414 čili 24.3 procenta všech přistěhovalců. Je to největší počet Italů, jaký sem vůbec kdy přišel za kterýkoli jednotlivý fiskální rok. Ani za dvacet let nepřijde sem tolik Čechů, co sem Italů přichází za jediný rok.

Druhé místo počtem v uplynulých jedenácti měsících měli Židé sedmkrát, Poláci čtyřikrát. Letos jsou na druhém místě Židé, kterých přišlo 138,051 čili 11.3 procent všech. Pouze v letech 1906 a 1907 přišlo sem Židů více než letos.

Třetí místo pětikrát měli Poláci, třikrát Židé, a třikrát Němci. Letos na třetím místě jsou Poláci, kterých sem přišlo 122,657 čili 10.1 procent všech. Je to o dvaapadesát tisíc méně než loni,

kdy Poláci byli na druhém místě. Také v letech 1907 a 1910 počet přistěhovalých Poláků byl větší nežli letos.

Na čtvrtém místě byli Židé roku 1909; Poláci v letech 1904 a 1908; v ostatních osmi letech z posledních jedenácti měli čtvrté místo Němci, kteří je zaujmají také letos. Přišlo jich sem 79,871 čili 6.6 procent všech. Němci sem přicházejí z Rakouska i z Ruska ve větším počtu nežli ze samotného Německa, odkud sem letos přišlo jen 35,734 přistěhovalců a to většinou Poláků.

Páté místo sedmkrát měli Angličané, třikrát Skandinávi, jednou Maďari. Letos na pátém místě jsou Angličané, kterých přišlo 51,746 čili 4.2 procenta všech.

Slovanů přišlo sem letos 297,605 čili 24.4 procent, bez mála čtvrtina všech přistěhovalců. Nejčetnější mezi Slovany arci jsou Poláci, kterých přišlo 122,657; pak následují: Jihoslavané 57,517; Rusové 44,957; Rusíni 36,727; Slováci 25,819; a posléze Čechové 9,928. Jenom osm desetin procenta představují přistěhovalci čeští. Čechů přišlo letos o 1,163 méně než loni a vůbec méně nežli v letech 1904 až 1908.

Mimo přistěhovalce přišli sem ještě 503 obcanských hostů z Čech, ale odešlo 1,011 českých emigrantů na dobro a 1,027 Čechů dočasně, takže ve Spojených Státech přibýlo za uplynulý rok Čechů jenom 8,393. Z přistavů bylo vráceno 118 Čechů, po příjezdu z vnitrozemí deportováno 27.

Podle povolání přišlo sem nejvíce zemědělských dělníků a síce 288,053. Prostých dělníků přišlo 226,407, ale na dobro odešlo 176,642. Služebných přišlo 144,409 a odešlo 18,208. Remeslníků přišlo 173,208 čili o třináct tisíc více než loni — mezi nimi 27,403 krejčů; 16,876 klerků a účetních; 15,755 tesařů; 11,694 šiců a 9,431 švadlena. Havírů přišlo 7,770 a odešlo 10,162. Profesionálních lidí

Pokud jde o národnost přistě-

přišlo 14,601; mezi nimi 2,578 učitelů; 1,931 inženýrů; 1,144 kněží; 1,356 hudebníků, 228 redaktorů; 594 lékařů. Více než čtvrtina všech přistěhovalců udali za cíl své cesty stát New York. Spravedlnost.

DIVNÉ ALLIANCE.

V historii Evropy během posledního století nie tak nebije do očí, jako snadný způsob, jímž národní aliance jsou uzavírány, zrušeny, sdělaný opět a změněny, jak dynastické, ekonomické a racové příčiny vyžadují. Zde jest několik z těchto politických přeměn:

V 1815 Rusko, Prusko, Anglie a Rakousko spojily se proti Francii a zdrtily navždy moc Napoleónovu.

V 1849, když revoluce v Uhrách ohrožovala dynastii Habsburgů v Rakousku, Rusko zakročilo, a moei zbraní dosadilo nynějšího císaře Františka Josefa pevně na jeho trůn.

V 1855-56 Anglie, Francie, Rakousko a Itálie spojily se s Turky proti Rusku v Krymské válce.

V 1859 Francie porazila Rakousko v Itálii a přispěla tím k sjednocení Itálie.

V 1866 Prusko připravilo svému největšímu spojenci hroznou porážku u Sadové a vytlačilo jej z prvního místa v německé konfederaci.

V 1870 Prusko porazilo Francii, vynutilo z ní nesmírnou náhradu pět miliard franků a připravilo o část území, což od té doby bylo neustálou příčinou nepokoje v Evropě.

V 1877 Rusko porazilo Turky na hlavu, avšak bylo ošizen o spravedlivé ovoce vítězství kombinací ostatních mocností na kongresu Berlínském.

Stará nepřátelství a přátelství jsou nyní zapomenuta, a Itálie, která má v nenávisti Německo i Rakousko, jest spojena s nimi v trojspolku, kdežto ti odvěci nepřátelé, Anglie a Rusko, jsou spojeny s Francií v trojité dohodě.

Jaké bude příští přešití? Události několika týdnů mohou to přivoditi rychleji, než by se zdálo.

NOVÝ ROMÁN.

Upozornění ot. našim příznivcům a čtenářům.

Příznivci "Pokroku" nesčíslněkrát se již přesvědčili, že Vydavatelstvo všemožně se přičinuje, aby ct. sv. čtenářům v každém ohledu pouze tu nejlepší četbu poskytl. Nepopíratelným toho důkazem jest zajisté i nový román, s jehož uveřejňováním bylo právě v "Pokroku" započato. Jest to velký historický román pod názvem "Potopa", proslulé dílo Henryka Sienkiewicze, nejznámějšího z současných romanopisců polských, které věrně do češtiny přeložil J. J. Langner. Jsme jisti, že se uveřejňování tohoto románu našim čtenářům velmi zavděčíme. Sienkiewicz v díle tomto úchvatně líčí nesmírně pohnutou dobu vlády krále Jana Kazimíra, jenž v čele republiky zvolen byl r. 1648 a za jehož vlády plameny války Polsku ze všech stran zachvacovaly.

Životopis Henryka Sienkiewicze.

Henryk Sienkiewicz, nejznámější z současných romanopisců polských, narodil se r. 1845 ve Woli Oksejské na Sédlačku v království polském. Sienkiewicz, autor románů světového jména, neměl ve svém tvoření období počátku, o nichž kritika shovívavě poněkud. Humoristickou novelou: "Nikdo není prorokem ve vlasti", vystoupil r. 1872 jako autor zcela samostatný, svérázný, s dílem umělecky ucelným. Roku 1876 vykonal svou první cestu do Ameriky a psal odtud i po návratu svém do vlasti pod pseudonymem Litwos do varšavského deníku Gazeta Polska výsoco zajímavé cestopisy, jež v celě Polsce budily velikou sensaci a téměř do všech moderních jazyků překládány byly. Odtud každá jeho kniha, uhcavující čtenáře domácl, emoce a i prostě, zároveň leti do světa. Veliké romány jeho nejnovější byly a jsou překládány v pokračování za po-

kračováním, tak jak originál postupuje. A čtenářstvo různých národů slovanských, germánských i románských na staré pevnině i za oceánem dychtivě po nich sahá.

Z počátku psal Sienkiewicz hlavně menší povídky a étry ze života venkovského; "Hania, Janko Muzikant, Bartek Zwyciezca, Za chlebem" a od těchto děl, vzniklých z bedlivého pozorování vědního života prostého lidu, přešel k velkolepým románům historickým.

Roku 1880 napsal román: Niwola tatarska, pak jen v malých přestávkách psal nanejvyšší napínavou a umělecky vysoce cennou trilologii "Ohněm a mečem", "Potopa" a "Pan Wolodyjowski". Tyto tři romány, ve kterých stylem nádherným, čarokrásným, plným síly a pravdy, plným vroucího nadšení vlasteneckého líčí velké období z historie Polky, období plné bouří, pohrom, druhou polovici XVII. věku — staly se Polákům čtením nejmilějším, a autor jejich Henryk Sienkiewicz všem věrným srdečným polským autorem nejdražším, ze žijících nejvíce milovaným. Pro romány "Bez dogmatu" a "Rodina Polanieckich" staví zahraniční kritika Sienkiewicze mezi nejslavnější autory světového jména, kteří dovedli mistrným pérem zachytiti duševní život současných lidí, kteří dovedli do nejpodrobnějších detailů vypořizovati a zobraziti duši moderního člověka.

V románu "Quo vadis", v románě historickém z doby Nerona, vyličil ohromný obrat, který nastal pro lidstvo křesťanstvím, a v románu "Křížáci" zobrazil dobu, ve které německá nenasytnost víru Kristovu si brala za záležitost, aby širokých krajín se zmocnila a národy neněmecké podnozem svým učinila. "Křížáci" jsou dílem jeho nejnovějším, pracuje právě o jeho dovršení, jímž bude vyličeni bitvy Grunvaldské, jež svedena byla 15. července 1410, ve které Poláci slavně nad Křížáky zvítězili a vítězstvím svým na 400 let hrázi položili německému šíření se na východ.

Sienkiewicz jako málo který autor světového jména ohromných vědomostí svých užívá k tomu, by čtenáři představil i doby nejdávnější se vším jejich ozvučností, s celou jejich barvitostí, líčí tak krásně, že líčení jeho prosou psaná přirovnávají k nepočetitějšímu mistrům ze Slowackého "V Szwarzjarii" a k tomu co nejjplněji dbá toho, aby z nejsvětovějšího studia mluvy lidové obohacoval polský jazyk spisovný. Antoni Potocki praví o něm: Sienkiewiczská mluva jest velice cenným darem pro polské spisovatele, jako jest trilogie jeho: "Ohněm a mečem", "Potopa" a "Pan Wolodyjowski" nejváženějším darem pro čtenáře.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

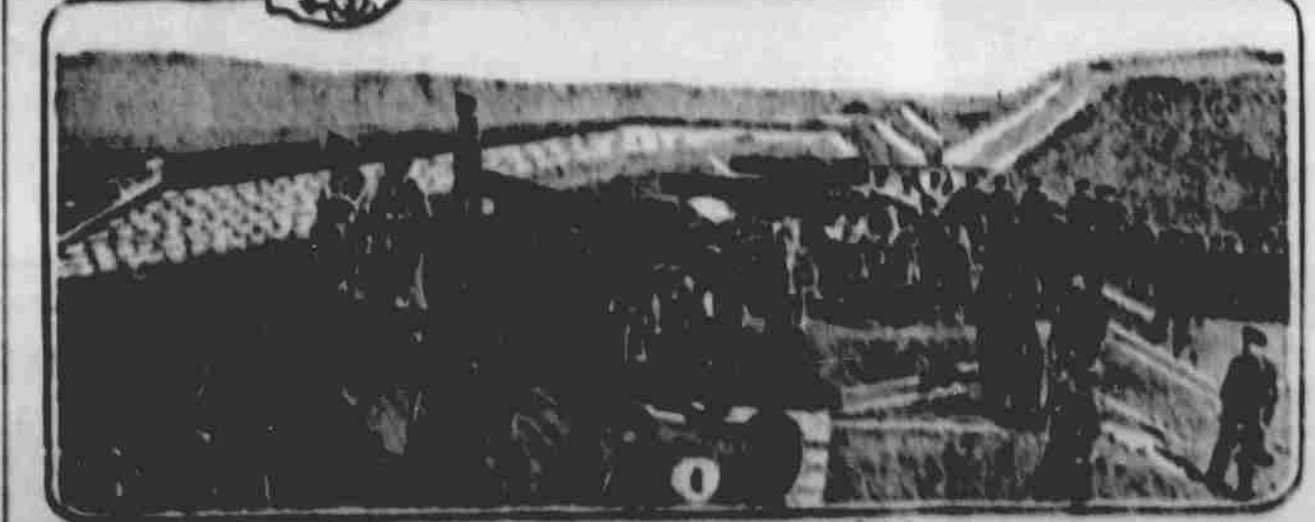
Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.

Čt. naše příznivce žádáme, by list náš laskavě sousedili svým, kteří jež posud neodebírají, laskavě doporučili a zároveň je na tento krásný a nanejvyšše poutavý román upozornili. Václavův nový předplatitelé obdrží nový román "Potopa" na požádání od začátku. Jsme jisti, že tím velice se jim zavděčíme.



DĚLA V PEVNOSTI V ANTVERPĀCH.